

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Vågsjöns naturreservat i Norrtälje kommun

(3 bilagor)

Administrativa uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Vågsjöns naturreservat
Objektnummer	0188-02-060
Kommun	Norrtälje
Församling	Söderby-Karl
Natura 2000-område	Vågsjön, områdesbeteckning SE0110243
Natura 2000-habitat (rapporterade)	Västlig taiga (9010) Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140)
Natura 2000-arter	Grön sköldmossa, <i>Buxbaumia viridis</i> (1386)
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger ca 15 km norr om Norrtälje, söder om Vågsjöns västra del.
Topografisk karta	Norrtälje 11J NV
Ekonomisk karta	11J 8b (119 81) Järsö
Naturgeografisk region	Region 24, "Svealands sprickdalsterräng med lerslättsdalar och sjöbäcken"
Fastigheter	Karls-Alby 2:1, del av, Karls-Alby 4:1, del av, samt Ununge-Kragsta 1:25
Markägare	Enskild, samt Naturvårdsverket
Areal	Ca 41 hektar, varav vattenareal ca 3 ha
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara ett område söder om Vågsjön som naturreservat.

Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta (bilaga 1) och som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Vågsjöns naturreservat.

Datum
10.2.2005Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060

Naturreservatets syfte

Syftet med Vågsjöns naturreservat skall vara att bevara ett skogsområde med höga naturvärden, samt dess växt- och djurliv, särskilt dess sällsynta flora av lavar, mossor och svampar. De livsmiljöer och arter som är grunden för att området har föreslagits till Natura 2000 skall ha en gynnsam bevarandestatus.

Området skall så långt möjligt vara tillgängligt enligt allemansrättsliga principer för naturupplevelser och naturstudier. Vid eventuell konflikt mellan friluftsliv och hotade arter skall naturskyddets intressen ges företräde.

Syftet skall uppnås genom att skogen undantas från skogsbruk och i huvudsak får utvecklas fritt samt att inga anläggningar eller byggnader skall tillkomma i reservatet. För att gynna skyddsvärda naturtyper och arter i området bör vissa naturvårdande åtgärder vidtas, till exempel röjning och frihuggning. Vågsjöns vatten ska ha en fortsatt låg påverkan av närsalter, miljögifter och grumlande ämnen. En för sjön naturlig artsammansättning ska bibehållas utan negativ inverkan av främmande arter eller fiskstammar.

Prioriterade bevarandevärden

1. Naturmiljön med de naturtyper (enligt habitatdirektivet, 92/43/EEG) som finns i området, varav *västlig taiga* bedöms vara av hög prioritet för bevarande inom EU,
2. den biologiska mångfalden med de rödlistade arter som är knutna till den gamla skogsmiljön.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap.5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, med undantag av träd som fallit över stig,
3. gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. framföra motordrivet fordon annat än vid uttransport av fällda hjorddjur och vildsvin,

Datum
10.2.2005Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060

5. anlägga väg eller stig,
6. anordna upplag,
7. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,
8. dra fram mark- eller luftledning,
9. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödningsmedel,
10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. sätta upp skylt, plakat, affisch eller liknande anordning.

Föreskrifterna under A skall inte utgöra hinder mot åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och dokumentation, och som anges i bifogad skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar.
2. naturvårdande skogsavverkning, röjning eller gallring enligt bifogad skötselplan. Avverkat virke vid sådan åtgärd får tillgodogöras av förvaltaren för användning vid skötsel av naturreservat,
3. undersökningar av växt- och djurlivet i reservatet enligt vad som anges i bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller på något sätt skada berg, jord eller sten
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. gräva upp växter som ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar. Plockning av marklevande svampar är tillåten,
4. störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur),

Datum
10.2.2005Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060

5. fånga och insamla ryggradslösa djur,
6. medföra hund som inte är kopplad,
7. elda,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då föfattningen utkom från trycket i länets föfattningssamling.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

Reservatsförvaltare

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet. Inför skötselåtgärder i reservatet ska samråd ske med markägare.

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för naturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Området är föreslaget till Natura 2000 och därför gäller tillståndsplikt för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön enligt 7 kap 28 a § miljöbalken.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Översiktlig beskrivning av området

Vågsjöns naturreservat består av ett barrskogsdominerat område som ingår i nätverket Natura 2000. Förekomsten av gran överväger, med viss inblandning av tall på frisk till fuktig mark. Lövinslaget som är stort utgörs huvudsakligen av asp, men även områden med björk och al förekommer. På hållmarkerna dominerar tall. Området har sannolikt lång skoglig kontinuitet. Vegetationen är på sina håll präglad av kalkförekomst i marken. De höga naturvärdena är främst knutna till död ved och äldre träd av asp och gran, samt till fåltskiktet. På äldre aspar återfinns den rödlistade arten aspgelélav och på grova murkna lågor av asp hittar man den

Datum
10.2.2005Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060

likaledes rödlistade vecktickan. På ekar i området har hittats fertil lunglav. En liten del av Vågsjön ingår i reservatet. I sjön finns en rik flora av kransalger.

Nyckelbiotoper

Vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering har flera områden med nyckelbiotoper tidigare avgränsats inom naturreservatets gränser.

Natura 2000-område

Reservatsområdet har föreslagits av regeringen till EU-kommissionen att ingå i nätverket Natura 2000. De naturtyper som i enlighet med EG:s art- och habitatdirektiv (92/43/EEG) utgjort grund för att området föreslagits anges under rubriken *Administrativa uppgifter om naturreservatet* ovan.

Länsstyrelsens naturkatalog

Naturreservatet är beläget inom ett område som har givits mycket högt naturvärde i Länsstyrelsens naturkatalog över värdefulla naturområden (remissförslag 1996, områdesnummer 88.34a).

Ärendets beredning

Skogens naturvärden har uppmärksammats i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering i länet. Frågan om skydd för området väcktes i samband med planer på avverkningar i det aktuella skogsområdet söder om Vågsjön.

Efter fältbesök och samråd med Naturvårdsverket inledde Länsstyrelsen år 2000 förhandlingar med markägarna i syfte att bilda ett naturreservat till skydd för skogen och dess arter. En uppgörelse om skydd för området träffades med markägarna år 2001 och intrångsersättning har utbetalats.

Reservatsförslaget har enligt 24, 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd m.m. sänts för samråd till Norrtälje kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Statens geologiska undersökning, jakträttshavaren samt fiskerättshavarna. Samråd med markägaren och Naturvårdsverket har tidigare ägt rum i samband med uppgörelsen om intrångsersättning. Ingen har erinrat mot förslaget att bilda Vågsjöns naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Bakgrund

Den i sen tid orörda skogen med lång kontinuitet utgör grunden till dess höga naturvärden. I området finns hotade och hänsynskrävande växt- och djurarter. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden äventyrades. Med anledning av detta har Länsstyrelsen tagit upp frågan om bildande av ett naturreservat.

Datum
10.2.2005Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060***Förenlighet med översiktsplan***

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildningen är väl förenlig med gällande översiktsplan för Norrtälje kommun, antagen i april 2004. I översiktsplanen anges Vågsjön med närmaste omgivningar som ett område med regionalt naturvårdsintresse, i enlighet med Naturkatalogen för Stockholms län. I översiktsplanen anges också områdets nyckelbiotoper och Natura 2000-status.

Hushållning med mark- och vattenområden

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är väl förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Intresseprövning

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Miljö kvalitetsmål

Länsstyrelsen bedömer att reservatet är förenligt med regeringens miljö kvalitetsmål. Reservatsbildningen bidrar till att uppfylla miljömålet Levande skogar, genom att skyddsvärd skogsmark undantas från skogsproduktion och får ett långsiktigt skydd enligt miljöbalken, samt att mängden död ved i skogen tillåts öka under naturliga processer. Reservatsbildningen bidrar också till miljömålet Myllrande våtmarker, genom att sumpskogs partierna i reservatet helt skyddas från dräneringsåtgärder.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. Vid ärendets slutliga handläggning har också deltagit naturvårdschef Anders Nylén, länsarkitekt Carl-Gustaf Hagander, länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, lantbruksdirektör Jan Emmervall, länsassessor Björn Lundin samt miljöhandläggare Ulf Birgersson, föredragande.

Bo Hansson

Ulf Birgersson

Datum
10.2.2005

Beteckning
18513-1999-55738
0188-02-060

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista beslut

Reservatsbeslut + skötselplan

Anders Karlsson, Pl 4400, 761 74 NORRTÄLJE
Gunnar Husman, Arholmagatan 13 A, 761 61 NORRTÄLJE
Hans Jakobsson, Norra Järsö gård, 761 74 NORRTÄLJE

Akten

Stockholms läns författningssamling
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Norrtälje kommun, Box 800, 761 28 NORRTÄLJE
Skogsvårdsstyrelsen, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
Skogsvårdsstyrelsen, Stockholmsvägen 30, 761 43 NORRTÄLJE
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
Lantmäterimyndigheten i Stockholms län, Box 47700, 117 94 Stockholm (efter laga kraft)
Stockholms Orienteringsförbund, Smidesvägen 5, 171 41 SOLNA

Juridiska enheten
Planenheten
Kulturmiljöenheten
Lantbruksenheten
Länsöverdirektören

Endast reservatsbeslut

Roslagens polismästardistrikt, Biblioteksgången 11 183 70 Täby
Sveaskog AB, Fastighetsavdelningen, Box 315, 952 23 KALIX

Vågsjöns naturreservat

Bilaga 1
Beslutskarta

0 100 200 300 400 500 m (skala 1:10 000)

Tillhör Länsstyrelsens beslut
Dnr 18513-1999-55738

